

pond

PREPOZNAVA IN OBRAVNAVA ŽRTEV NASILJA V DRUŽINI
V OKVIRU ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI

Saša Zorjan, mag. psih., MSc, Urška Smrke, mag. psih; dr Lilijana Šprah, univ. dipl. psih.

ODNOS MED OVIRAMI, PREPOZNAVO IN UKREPANJEM ZDRAVSTVENEGA OSEBJA V PRIMERU SUMA NA NASILJE V DRUŽINI

NASILJE V DRUŽINI

“vsaka uporaba fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja enega družinskega člana proti drugemu družinskemu članu oziroma zanemarjanje družinskega člana ne glede na starost, spol ali katerokoli drugo osebno okoliščino žrtve ali povzročiteljice oziroma povzročitelja nasilja”.

VLOGA ZDRAVSTVENEGA OSEBJA

Pogostejša raba zdravstvenih storitev

Uspešna prepoznava le 1 od 20 žrtev nasilja

V 20 % zdravnik ni storil ničesar, kljub prošnji žrtve

15 % obvesti policijo ali CSD

OVIRE PRI PREPOZNAVI NASILJA V DRUŽINI

Pomanjkanje znanja in kompetenc

Strah pred škodovanjem zaupnemu odnosu

Strah pred maščevanjem povzročitelja

Obremenitev zdravstvenih delavcev

NAMEN

Preveriti odnos med ovirami, s katerimi se zdravstveno osebje srečuje ob prepoznavanju in obravnavi nasilja v družini, ter ukrepanjem v primeru suma na nasilje v družini.

Preveriti, ali se zdravstveni delavci, ki so se v preteklosti že udeležili izobraževanj s področja NVD, razlikujejo glede zaznanih ovir in ukrepanja ob prepoznavi in obravnavi NVD.

METODA - UDELEŽENCI

332 zdravstvenih delavcev (85,2 % žensk), ki so se že srečali s primeri nasilja v družini

Starost: $M = 43,5$ let ($SD = 11,0$) od 21 do 72 let

56,4 % zdravnikov, 32,4 % osebja zdravstvene nege, 11,2 % ostali zaposleni v zdravstvu

Zdravniki: 37,8 % specialist družinske ali splošne medicine, 8,8 % psihiatrije, 8,2 % pediatrije in 6,0 % ginekologije

METODA - PRIPOMOČKI

Spletni vprašalnik o prepoznavi in obravnavi nasilja v družini za zdravstveno osebje

Faktorska analiza postavk

Ovire, ki jih osebje zaznava pri obravnavi nasilja v družini

3 faktorji: Strah pred negativnimi posledicami, kompetenčni in sistemski primanjkljaji, delovne obremenitve

Izkušnje in ravnanja ob srčevanju žrtev nasilja v družini

2 faktorja: Prepoznavna, ukrepanje

REZULTATI – POVEZANOST OSREDNJIH SPREMENLJIVK

Tabela 2: Korelacije (Spearmanovi korelacijski koeficienti) osrednjih spremenljivk.

	1.	2.	3.	4.	5.
1. Ovire – strahovi	-				
2. Ovire - primanjkljaji	0,57**	-			
3. Ovire - obremenitve	0,35**	0,44**	-		
4. Ukrepanje	- 0,18**	- 0,34**	- 0,71	-	
5. Prepoznava	- 0,19**	- 0,27**	- 0,13*	0,38**	-

Vir: Vprašalnik o prepoznavi in obravnavi nasilja v družini za zdravstveno osebje, projekt POND_SiZdrav, Cukut Krilič et al., 2015.

* $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, dvostranski test.

REZULTATI – POVEZANOST OSREDNJIH SPREMENLJIVK

Tabela 2: Korelacije (Spearmanovi korelacijski koeficienti) osrednjih spremenljivk.

	1.	2.	3.	4.	5.
1. Ovire – strahovi	-				
2. Ovire - primanjkljaji	0,57**	-			
3. Ovire - obremenitve	0,35**	0,44**	-		
4. Ukrepanje	- 0,18**	- 0,34**	- 0,71	-	
5. Prepoznava	- 0,19**	- 0,27**	- 0,13*	0,38**	-

Vir: Vprašalnik o prepoznavi in obravnavi nasilja v družini za zdravstveno osebje, projekt POND_SiZdrav, Cukut Krilič et al., 2015.

* $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, dvostranski test.

REZULTATI – RAZLIKE GLEDE NA UDELEŽEVANJE NA IZOBRAŽEVANJIH V PRETEKLOSTI

Tabela 3: Aritmetične sredine in standardni odkloni ovir, prepoznave NVD in ukrepanja v primeru suma na NVD ločeno glede na pretekla izobraževanja na temo NVD ter Mann Whitney U test za neodvisne vzorce.

	Izobraževanje na temo nasilja v družini v preteklosti				Mann Whitney U test	
	Da (n = 83)		Ne (n = 225)			
	M	SD	M	SD	<i>U</i>	<i>p</i>
Ovire – strahovi	2,44	0,95	2,73	0,97	10971,00	0,02
Ovire – primanjkljaji	2,90	1,08	3,45	1,00	11807,50	> 0,01
Ovire – obremenitve	2,86	1,42	3,20	1,32	10727,50	0,07
Prepoznava	3,28	0,78	2,86	0,72	6940,00	> 0,01
Ukrepanje	2,71	0,90	2,01	0,86	5962,50	> 0,01

Vir: Vprašalnik o prepoznavi in obravnavi nasilja v družini za zdravstveno osebje, projekt POND_SiZdrav, Cukut Krilič et al., 2015.

ZAKLJUČKI

Povezava med prepoznavo ter ukrepanjem v primeru suma na NVD na eni strani, ter med ovirami, s katerimi se zdravstveno osebje srečuje na delovnem mestu, je negativna

Prepoznavna NVD je bila ustrežnejša takrat, ko je zdravstveno osebje poročalo o manj prisotnih strahovih glede prijave NVD, ko je zaznalo manj primanjkljajev na področju znanja in pooblastil in če so poročali o manjši preobremenjenosti.

Ukrepanje je bilo ustrežnejše tudi, kadar so zaznali manj strahov in primanjkljajev na področju svojega znanja in/ali pooblastil.

POMANJKLJIVOSTI

Nereprezentativnost vzorca

Psihometrične lastnosti vprašalnika

Korelacijska narava podatkov

Samoporočanje

DODANA VREDNOST IN MOŽNOSTI ZA PRIHODNJE RAZISKOVANJE

Dodatni vpogled

Druge študije – merjenje mnenja glede ovir (t.j. direktno vprašanje: kaj je po vašem mnenju ovira)

Sistematične študije, ki ne temeljijo zgolj na samoporočanju

pond

PREPOZNAVA IN OBRAVNAVA ŽRTEV NASILJA V DRUŽINI
V OKVIRU ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

Center za socialno delo
Maribor

